

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4871/2025
28.05.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., коју заступа пуномоћник Емир Јашаревић, адвокат из ..., ББ и ВВ, обојице из ..., које заступа пуномоћник Момо Боторић, адвокат из ..., против тужене ГГ из ..., коју заступа пуномоћник Татјана Влаховић Коврлија, адвокат из ..., ради иселења по тужби и утврђења по противтужби, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6171/20 од 27.01.2021. године, исправљене решењем истог суда Гж 6171/20 од 11.07.2022. године у седници одржаној 28.05.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 6171/20 од 27.01.2021. године, исправљене решењем истог суда Гж 6171/20 од 11.07.2022. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 20759/15 од 12.06.2019. године, ставом првим изреке, одбијен је приговор апсолутне ненадлежности овог суда, а ставом другим изреке одбијен је приговор правноснажно пресуђене ствари истакнут од стране тужене-противтужиле. Ставом трећим изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца –противтужених АА, ББ и ВВ из ..., па је обавезана тужена-противтужилца да се исели са свим лицима и стварима из једноснобног стана број 1 у сутерену стамбене зграде колективно становање – део дворишна право, у ул. ... бр. .. у Београду, саграђене на кат.парц.бр. ..., све уписано у лист непокретности бр. .. КО ..., а који стан по налазу и мишљењу вештака, представља простор ближе описан у изреци пресуде, те да наведену непокретност преда тужиоцима у непосредну државину. Ставом четвртим изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца – противтужених, па је обавезана тужена-противтужилца да се исели са свим лицима и стварима из заједничких просторија у сутерену стамбене зграде за колективно становање, ближе описане у изреци пресуде, те да наведене заједничке просторије преда тужиоцима – противтуженима у непосредну државину. Ставом петим изреке одбијен је противтужбени захтев тужене-противтужиле ГГ из ... којим је тражила да се утврди да има право закупа на стану у сутерену зграде у Београду у ул. ... бр. ..., површине 37м2, који се састоји од једне собе,

једне кухиње, једног подрума и клозета и заједничке перионице, те право да исти трајно користи са члановима свог породичног домаћинства, што би тужиоци-противтужени били дужни да признају и трпе. Ставом шестим изреке одбијен је предлог тужене-противтужиље за ослобађање од плаћања трошкова парничног поступка. Ставом седмим изреке обавезана је тужена-противтужиља да тужиоцима-противтуженима солидарно, на име накнаде трошкова поступка, исплати износ од 154.500,00 динара, са законском затезном каматом на досуђени износ почев од дана наступања услова за извршење па до исплате. Ставом осмим изреке обавезана је тужена-противтужиља да тужиљи-противтуженој АА, на име накнаде трошкова поступка, исплати износ од 115.500,00 динара са законском затезном каматом на досуђени износ почев од дана наступања услова за извршење па до исплате. Ставом деветим изреке обавезана је тужена-противтужиља да тужиоцима-противтуженима ББ и ВВ, солидарно на име накнаде трошкова поступка, исплати износ од 137.250,00 динара, са законском затезном каматом на досуђени износ почев од дана наступања услова за извршење па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 6171/20 од 27.01.2021. године, која је исправљена решењем истог суда Гж 6171/20 од 11.07.2022. године, ставом првим изреке, одбијене су као неосноване, жалбе тужене и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 20759/15 од 12.06.2019. године у првом, другом, трећем, четвртном, петом и шестом ставу изреке. Преиначена је првостепена пресуда у седмом ставу изреке, па је обавезана тужена да тужиоцима на име накнаде трошкова првостепеног поступка солидарно исплати износ од 478.125,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате. Ставом трећим изреке преиначена је првостепена пресуда у ставу осмом изреке, па је обавезана тужена да тужиљи АА, на име накнаде трошкова првостепеног поступка, исплати износ од 381.250,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате. Ставом четвртим изреке преиначена је првостепена пресуда у деветом ставу изреке, па је обавезана тужена да тужиоцима ББ и ВВ из ..., на име накнаде трошкова првостепеног поступка, солидарно исплати износ од 405.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке обавезана је тужена да тужиљи АА, на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 22.500,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате. Ставом шестим изреке обавезана је тужена да тужиоцима ББ и ВВ из ..., на име накнаде трошкова другостепеног поступка исплати износ од 33.750,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је благовремено изјавила ревизију, из свих законских разлога због којих се ревизија може изјавити, с тим што је предложила да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, у смислу члана 395. Закона о парничном поступку, погрешно означавајући члан 404. Закона о парничном поступку, с обзиром да се у овој правној ствари примењује Закон о парничном поступку („Сл. гласник РС 125/04...111/09).

Врховни суд је испитао дозвољеност изјављене ревизије, у смислу члана 401. став 2. ЗПП, те закључио да је ревизија дозвољена, па није било потребе да се испитују услови за дозвољеност ревизије у смислу члана 395. ЗПП.

Врховни суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП и оценио да изјављена ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју се у ревизији указује, јер побијана пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су правни следбеници сада пок. ДД, који је био земљишно књижни власник уличне и дворишне стамбене зграде у ... улици број ... у Београду. Решењем Комисије за национализацију при Народном одбору Општине Врачар Н 13/60 од 11.02.1960. године национализована је и постала друштвена својина дворишна зграда у наведеној улици, на дан 26.12.1958. године, која је на дан национализације била у власништву ДД, а која има четири једнособна стана и две одвојене собе. Улична породична зграда у истој улици није национализована, а она је такође била власништво ДД и састојала се од два једнособна стана. Изузет је од национализације и остављен у својину ранијег сопственика један једнособан стан у сутерену дворишне зграде који заузима цео сутерен.

У поступку обнављања земљишних књига у периоду од 1975. године до 1979. године, дозвољена је укњижба дворишне зграде право у ... улици број ..., ближе описане у образложењу пресуде, као и укњижба права власништва у корист ДД на једнособном стану број 1 у сутерену, као посебном физичком делу ове зграде. Такође је констатовано да је раније постојећа улична зграда срушена, да је та зграда пре рушења носила ознаку .. и састојала се од два стана (ставнови са ознакама 1 и 2), док је дворишна зграда носила ознаку .. и станови у њој су били означени наставком низа бројева започетим становима уличне зграде – 3,4,5,6, 7 и 8. Након што је улична зграда срушена, на катастарској парцели је остала само дворишна зграда, која се и сада на њој налази, спратности СУ+П+1, с тим што је нумерација станова у преосталој дворишној згради задржана и после рушења уличне зграде све до обнове земљишних књига, када је земљишнокњижни суд дворишну зграду означио бројем .., а станове у њој ознакама 1 до 5.

Тужена са својом породицом живи у стану у сутерену дворишне зграде који је носио ознаку 4, а сада, према стању у катастру, нумерисан је број 1 у згради означеној бројем .. у ... улици. Према уговору о коришћењу стана из 1967. године стан је додељен оцу тужене ЂЂ и био је површине 29,38 м², а у моменту вештачења овој површини додате су просторије означене у скици вештака грађевинске струке, које су заједничке просторије свих станара зграде и његова укупна површина (збир површине додељен ЂЂ и припојене површине заједничке просторије) износи укупно 53,85 м².

Отац тужене, сада покојни ЂЂ је дана 08.02.1956. године, као носилац станарског права, са стамбеном управом НОО ... закључио уговор о коришћењу стана у сутерену означеног броја 7, површине 16м² – соба са заједничким клозетом у згради у ... број .., а након смрти ЕЕ, који је користио стан – собу у сутерену исте зграде, одлуком Кућног савета ова соба је дата на коришћење ЂЂ. Након тога, он је као носилац станарског права, дана 19.03.1967. године са стамбеном управом НОО Врачар закључио уговор о коришћењу стана у сутерену (без ознаке броја), сада површине 37

м2, лоциран у згради број .. у ... улици, а који ће користити неодређено време заједно са члановима свог породичног домаћинства, супругом, сином и ћеркама, између осталих и овде туженом ГГ. Отац тужене је преминуо 1986. године, а његова супруга ЖЖ преминула је ...1995. године.

Тужена је рођена у спорном стану, живела је до 1982. године, када се удала и напустила – иселила се из стана и у периоду од 1982. године до 1985. године живела је у домаћинству са својом супругом. Тужена се поново уселила у спорни стан 1985. године, како би помогла мајци де негује болесног оца. Након враћања у спорни стан, тужена је у једном периоду била пријављена на другој адреси, а након тога до закључења главне расправе пред првостепеним судом живела је у наведеном стану. Супруг тужиље је власник $\frac{1}{2}$ куће у Мајка тужене није, након смрти супруга, закључила нови уговор о коришћењу стана, а након њене смрти тужиоци су туженој нудили договор око коришћења стана, али она договор није прихватила јер су услови били неповољни због високе станарине који су тражили, па уговор о закупу није закључен. Након трајања овог спора тужена је 2018. године поднела предлог ванпарничном суду ради доношења решења које замењује уговор о коришћењу стана, а као противнике предалгача је означила тужиоце.

У листу непокретности број .. КО ... као власници спорног стана уписани су тужиља АА са $\frac{1}{2}$ идеалног дела и тужиоци ББ и ВВ, са по $\frac{1}{4}$ идеалног дела.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, првостепени суд је закључио да је тужена изгубила статус члана породичног домаћинства иселењем у периоду од 1981. до 1985. године, да својство члана породичног домаћинства није могла да стекне поново после 29.07.1973. године, с обзиром да се ради о стану у приватној својини грађана. Поред тога, првостепени суд је утврдио да тужена има и решено стамбено питање с обзиром да њен супруг поседује кућу у ..., а током поступка тужена није доказала да је та кућа безусловна и неподобна за становање. Зато је првостепени суд обавезао тужену да се исели из стана и заједничких просторија на наведеној адреси и одбио противтужбени захтев да се утврди да тужена има право закупа на спорном стану.

Другостепени суд је прихватио разлоге првостепеног суда, при чему је прихватио и оцену приговора недостатка активне и недостатка пасивне легитимације. Тужиоци су уписани као власници стана у сутерену дворишне зграде који је једини стан у сутерену наведене зграде, а тужена користи све сутеренске просторије, како стан тако и заједничке просторије. Право тужилаца на мирно уживање имовине из члана 1. Протокола 1. Европске Конвенције за заштиту људских права и основних слобода је супростављено праву на дом, на које тужиља указује, у смислу члана 8. Конвенције. Међутим, судови су оценили да се спорни стан не може сматрати домом тужене, јер она има решено стамбено питање, с обзиром да њен супруг има кућу у ..., што значи да је стамбено обезбеђена, а да у периоду од 1986. године до 1995. године тужена у спорном стану није стварала свој дом, јер је у том стану боравила како би помогла мајци и неговала оца. Удајом и иселењем из спорног стана тужена је са својим супругом и децом створила свој дом, ван родитељског дома.

Правилно су нижестепени судови, на утврђено чињенично стање, применили материјално право доносећи побијану одлуку, за коју су дали довољне и јасне разлоге који у свему прихвата и Врховни суд.

Ревизијом се понављају наводи које је тужена изнела у жалби против првостепене пресуде, које је другостепени суд оценио као неосноване и образложио разлоге због којих те наводе сматра неоснованим, а те разлоге у свему прихвата и Врховни суд.

Наводима ревизије се, такође, оспорава утврђено чињенично стање, што није дозвољен разлог за изјављивање ревизије.

Супротно наводима ревизије, тужена није стекла право на дом у спорном стану, без обзира на временски период у коме користи овај стан, јер има обезбеђено стамбено питање у кући свог супруга у ..., а исељењем из спорног стана удајом 1982. године изгубила је својство члана породичног домаћинства које није могла да поново стекне уселењем у стан 1985. године, при чему је у поступку утврђено да се она у стан уселила не да би створила дом у том стану, него да би помогла мајци у нези болесног оца.

Врховни суд је ценио и остале наводе ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 405. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић